

Meerwaarde krijgen voor het product. Dat was de gedachte van varkenshouder Wim Leers om een bestaande stal om te bouwen tot een Canadese strooiselstal. De diervriendelijke stal moet het Heuvelland Varken promoten.

Wroetende varkens in Canadese strooiselstal

In het Limburgse Schimmert houdt varkenshouder Wim Leers varkens in een Canadese strooiselstal

'Ruik je iets,' vraagt Limburger Wim Leers in zijn varkensstal. De vraag stellen is hem beantwoord. 'Een Canadese strooiselstal is een groot verschil met een traditionele stal,' geeft de veehouder uit Schimmert als antwoord. Vooralsnog is Leers de enige varkenshouder in ons land met een dergelijk stalsysteem. Drie jaar geleden zocht hij naar nieuw stalsysteem voor zijn 400 vleesvarkens. De keuze voor een nieuw systeem heeft verschillende redenen. 'Ik heb nauwelijks grond en de mestafzet wordt duurder. Ook komen er steeds strengere eisen aan welzijn en ammoniakemissie. Verder levert de traditionele productie lage opbrengsten op.' Maar bovenal zit hij in een gebied, Mergelland, waar geen plek is ingeruimd voor intensieve veehouderij. Bovendien betrekken de inwoners het drinkwater uit de kalk-

gronden die erosiegevoelig zijn. Omschakelen van een traditioneel naar een duurzaam concept was het devies voor Leers. Niet de complete varkensstapel, want de stallen met 1.200 vleesvarkens zijn nog goed. Alles nieuw bouwen zou kapitaalvernietiging zijn.

CANADIAN BEDDING

Op zijn zoektocht in het buitenland viel de Engelse strostal af. 'Dan had ik een gierkelder moeten bouwen.' Het was het Canadian Bedding System die zijn aandacht trok. Het Canadese systeem bestaat zo'n tien jaar en er liggen in Canada nu zo'n 12.000 vleesvarkens op stro. Na het zien van de video toog hij de grote plas over om met eigen ogen het stalsysteem te zien. Wat hem meteen opviel was de diervriendelijkheid van het systeem. Ook de technische voer-

conversieresultaten stemden hem positief. Veel hoefde de veehouder niet te veranderen aan de bestaande stal. Hij haalde de binnenmuren eruit. Het plafond bleef ongemoeid en hij zorgde voor een mestgoot met daarin een mestschuif. Alleen op de laatste 2,5 m is er afschot van 1 cm per 1 m naar de goot. Ook ging hij over van brijvoer naar droogvoerbakken en hij legde een ventilatiesysteem aan voor natuurlijke ventilatie. De stal meet 40,8 m bij 8,90 m en heeft veertien hokken. In elke hok liggen twintig varkens.

ZAAGMEEL

Op de dichte betonvloer ligt zaagsel van 8 tot 10 cm dik. 'Stro neemt minder vloeistof op dan zaagsel,' motiveert hij zijn keuze voor zaagsel, een restproduct dat hij afneemt van een zagerij. Er zijn nogal wat voordelen aan dit systeem, vindt de varkenshouder. 'Dit concept is welzijnsvriendelijk, omdat de varkens natuurlijk gedrag kunnen vertonen. En er is een ligplaats waar de varkens kunnen wroeten en er is een voer- en een mestplaats. Dit systeem heeft ook nog eens een lage ammoniakuitstoot.' Twee keer per week wordt voorin een hok een laagje zaagsel neergelegd. De varkens wroeten net zo lang tot het zaagsel verdeeld is over het hok. Het mesten doen de varkens achterin het hok. De mest glijdt vervolgens in de goot, waar een mestschuif dagelijks de vaste keutels verwijdert. Het mag dan minder 'ruiken', de overheid vraagt bewijzen. Daarom is hij wat blij dat hij mee kan doen met project Duurzaamheid in de Landbouw 2040 van het ministerie van LNV. Op de kosten van LNV voert IMAG gedurende

een jaar emissiemetingen uit in de stal. De definitieve uitkomsten zijn nog niet bekend. Leers noemt de eerste metingen redelijk goed. Met de resultaten van IMAG in de hand wil hij het systeem 'Groen-Label waardig' krijgen. Ook noemt Leers de lage energiekosten van de stal als voordeel. Door het zaagsel is een verwarming in de stal overbodig.

COMPOSTEREN

Volgens Leers bevat het mengsel van zaagsel en mest gemiddeld 30 procent droge stof. Ter vergelijking: drijfmest van de traditionele varkenshouderijen bevat 10 procent droge stof.

Omdat het zaagmeel veel vocht opneemt gaat daardoor geen gier uit de stal. Leers wil de mest gaan composteren. De compostmachine is besteld. Het composteren is een natuurlijk proces en levert een reukloos eindproduct op, meent Leers. 'De compost is exportwaardig vanaf het bedrijfsniveau, waardoor grondcontracten overbodig zijn.' Spoedig zal Leers niet meer de enige varkenshouder zijn die een Canadese strooiselstal heeft. Op een steenworp afstand bouwt een collega van Leers een fonkelnieuwe Canadese stal voor 400 vleesvarkens. Leers vermoedt dat ook zeugen in dit systeem gehouden kunnen worden.

Heuveland Varkens

Wim Leers vindt de noodzaak voor het produceren van veilig, traceerbaar en kwalitatief goed vlees belangrijk. Hij wil samen met twee andere varkenshouders een eigen merk vlees op de markt brengen: Heuveland Varken. 'Met het Heuveland Varken willen we een duurzaam en integraal huisvestingsconcept hebben. De Canadese strooiselstal voldoet daaraan. Door in een keten te produceren kunnen we zorgen voor extra toegevoegde waarde voor het traditionele product.'

De Heuveland Varkens worden dan in de slachtplaats die Leers aan huis heeft geslacht en het vlees gezamenlijk vermarkt. Want Leers is niet alleen varkenshouder. Aan huis heeft hij een slachterij en een versvleesboerderij. Wekelijks slacht hij 50 tot 60 varkens en zo'n 15 runderen. Een deel is voor de winkel en de rest zet hij af bij grossiers. De afzet van het Heuveland Varken gaan de drie varkenshouders zelf verzorgen. 'Het uitbenen en vermarkten zouden we ook kunnen doen.' Tien jaar geven de varkenshouders zich eer het Heuveland een commercieel succes is.

Het mesten doen de varkens achterin het hok. De mest glijdt vervolgens in de goot, waar een mestschuif dagelijks de vaste keutels verwijdert

IMAG verricht gedurende een jaar emissiemetingen in de stal

M. van Seggelen,
Nieuwe Koeien Tekstproducties
